

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 01/07/2025 10:58
Sayı: E-120.07.03-1655177
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-19865152

Konu : Soru Önergesi (7/22281)

7/22281 GK 93

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.01.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1572455 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye ait 7/22281 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/22281) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 2731C545-E0BB-469C-A96F-B428D94D3BFD

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 85

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'YE AİT 7/22281 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, üretim maliyetlerinin karşılanmasına katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak çiftçilere arz açığı olan ve stratejik öneme sahip ürünler öncelikli olmak üzere bitkisel üretim desteklemeleri verilmektedir.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Tarımsal destekleme ödemeleri için 2025 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 135 milyar TL bütçe ayrılmıştır.

Bakanlığımızca bitkisel üretim destekleri, üretim planlamasıyla ilişkilendirilerek sade, etkin, kalite, verimlilik ve su kısıtını esas alan yönlendirici bir araç olarak yeniden kurgulanmıştır. Bu kapsamda 8859 sayılı "2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" 29 Ağustos 2024 tarihinde yayımlanmıştır.

İlk kez 3 yıllık olarak çıkarılan Karar ile üreticilerimiz, üretime karar vermeden önce hangi havzada, hangi ürüne ne kadar destek alacağını bilecektir.

Karar kapsamında; üretim maliyetine göre ürünler kategorilere ayrılmış, her kategori için destek katsayısı ve destek katsayı değeri belirlenmiştir. 2025 üretim yılı için temel girdi maliyetleri (mazot ve gübre) baz alınarak destek katsayı değeri dekara 244 TL olarak belirlenmiştir. Karar ile temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleme tutarları, destek katsayı değeri ile destek katsayısının çarpımı sonucu elde edilecektir.

Bitkisel üretim planlamasına 13 ürün (buğday, arpa, dane mısır, ayçiçeği, aspir, kanola, soya, pamuk, nohut, kuru fasulye, mercimek, patates, kuru soğan) ve hayvansal üretim planlamasıyla uyum çerçevesinde yem bitkileri ürün grubu alınmıştır. İlgili üretim yılında planlama kapsamına alınan ürünleri 8859 sayılı Karar ekinde yer alan listede bulunan tarım havzalarında üreten çiftçilere, ÇKS'ye kayıtlı tarım arazisi dikkate alınarak destek ödemesi yapılacaktır. Üreticilerimizin planlı üretim desteğinden yararlanması için 8859 sayılı Karar ve "2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler İle Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere Ödeme Yapılmasına Dair Tebliğ"de yer alan koşulları yerine getirmesi gerekmektedir.

Hayvansal üretim planlaması kapsamında; kırmızı et, çiğ süt, beyaz et ve yumurta üretim planlaması kapsamına alınmış olup kısıtlı bölge, alternatif gelişim bölgesi ve serbest bölge tanımlarıyla havzalar belirlenmiştir. Ayrıca süt hayvancılığı, besi hayvancılığı ve kanatlı et üretimi için alternatif gelişim havzaları belirlenmiştir. Küçükbaş hayvancılıkta ise planlama bölgesi tüm ülke olarak belirlenmiştir.

Su ürünleri üretim planlaması kapsamında; yetiştiricilikte levrek, çipura, Türk somonu ve Akdeniz midyesi yetiştiriciliği; avcılıkta ise hamsi, mavi yüzgeçli orkinos, beyaz kum midyesi, deniz patlıcanı, yılan balığı, inci kefal ve tıbbi sülük avcılığı planlama kapsamına alınmıştır.

Çiftçilerimizin planlı üretim desteklerinden faydalanabilmesi için planlı üretime uygun yaptıkları üretim için Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olması gerekir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2024 yılında üretilen ürünlerin ödemeleri 8858 sayılı “2024 Yılında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Destelemeler İle Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar” kapsamında yapılmaktadır. İlgili Karar’ın 4’üncü maddesi birinci fıkrasında “Bu Karar kapsamındaki destekler 2025 yılı tarımsal destekleme bütçesinden ödenir. Ancak, bütçe imkânları dâhilinde; 2’nci maddenin dokuzuncu fıkrasının (b) bendinde yer alan hububat ve baklagil ürünleri fark ödemesi desteklerinin, 2’nci maddenin onikinci, onaltıncı ve onyedinci fıkralarında yer alan desteklerin ve 3’üncü maddenin birinci fıkrasında yer alan desteğin ödenmesine 2024 yılında başlanabilir.” hükmü yer almaktadır. Bahse konu hüküm gereği 2024 yılı üretimi hububat desteği ödemelerine 2024 yılı aralık ayında başlanmış olup ödemeler devam etmektedir.

8859 sayılı Karar’ın 2’nci maddesinin onbirinci fıkrasında “Fark ödemesi desteği: Öncelikle arz açığı veya planlama kapsamındaki ürünler olmak üzere ilgili üretim yılındaki üretim maliyetleri ile iç ve dış fiyatlar dikkate alınarak çiftçilerin, tarım politikaları amaç ve ilkelerine uyumunu kolaylaştırmak, üretimde sürdürülebilirliği sağlamak ve gelir kayıplarını telafi edebilmek amacıyla fark ödemesi desteği verilir. Her yıl, fark ödemesi kapsamına alınacak ürünler ve ödeme miktarı Tarım ve Orman Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca teklif edilir.” hükmü gereği üreticilerimiz aleyhine gelişen bir durum olması hâlinde ihtiyaç olan üründe, üretim dönemi sonunda fark ödemesi desteği verilebilir.

Tarımsal destekler ile ilgili Bakanlığımız merkez birimleri, il ve ilçe müdürlükleri kanalıyla bilgilendirme ve yayım çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca basılı ve görsel materyaller, sosyal medya ile de daha fazla üreticimize ulaşılmaktadır.

Üreticilerimizin bitkisel üretimde yer (lokasyon), ürün, sulama durumu ve alan bilgisini girerek ne kadar destek alabileceklerini kolay bir şekilde hesaplayabilecekleri, aynı şekilde hayvancılık ve balıkçılıkta da gerekli bilgileri girerek ne kadar destek alabileceğini göreceği “destekhesaplama.tarimorman.gov.tr” adresi hizmete girmiştir. Üreticilerimiz bu adres üzerinden, kendi bilgilerini girerek nerede, ne ekilirse, ne kadar destek alacaklarını görebilmektedir.